

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1702/2024
20.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Игор Јањић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Војна пошта ... Ниш, коју заступа Војно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 552/2024 од 29.02.2024. године, у седници одржаној 20.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 552/2024 од 29.02.2024. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу П1 2094/22 од 23.10.2023. године, док се одбија захтев тужене за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 116.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправке ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2094/22 од 23.10.2023. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади нематеријалну штету и то: за претрпљене физичке болове износ од 140.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 120.000,00 динара и за душевне болове због умањења животне активности износ од 140.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 21.03.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 221.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 552/2024 од 29.02.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: на име претрпљених физичких болова износ од 140.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 120.000,00 динара и на име душевних болова због умањења опште животне активности износ од 140.000,00

динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 21.03.2022. године до исплате, као и захтев за накнаду трошкова поступка од 221.100,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, док се у ревизији не указује на друге битне повреде поступка које могу бити ревизијски разлог према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене и распоређен је на радно место Дана 19.04.2018. године тужилац се повредио у току радног времена на начин што је током припреме за постројавање у касарни „Књаз Михајло“ у Нишу, а приликом силаска низ степениште објекта услед губљења осећаја сигурности у десној ноzi у колелу изгубио равнотежу и пао према напред са ослонцем на леву руку. Том приликом, тужилац је задобио тешку телесну повреду у виду прелома главнице десне жбице лакта и нагњечења меких ткива левог колелна и скочног зглоба. На основу налаза и мишљења судског вештака медицинске струке утврђена је дужина трајања и јачина физичких болова и страха које је тужилац трпео у моменту повређивања и током лечења, као и настала последица у виду умањење његове животне активности од 10%. Пре ове повреде, тужилац је доживео повреду на раду 27.07.2016. године када је дошло до оштећења менискуса и хрскавице његовог десног колелна и појаве Бекерове цисте, што је узрок нестабилног и несигурног ход тужиоца, нарочито уз и низ степенице, а тиме и могући узрок пада и његовог повређивања предметном приликом. Због ове претходне повреде на раду, тужилац је ограничено способан за службу у Војсци Србије и тужена је за ту повреду оглашена одговорном (правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П1 2095/17 од 25.09.2018. године).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио захтев тужиоца за накнаду претрпљене нематеријалне штете са становиштем да постоји одговорност тужене, а основ њене одговорности произилази из чланова 173. и 174. Закона о облигационим односима (ЗОО) и члана 164. Закона о раду, будући да је неспорно утврђено да се тужилац повредио на раду приликом извршавања својих дужности и то тако што је силазећи низ степениште војног објекта осетио слабост у колелу десне ноге услед чега је изгубио равнотежу и пао. Становиште овог суда је да околност да се тужилац повредио на радном месту извршавајући радни задатак указује да постоји објективна одговорност тужене за насталу штету. У погледу висине штете, применом одредби члана 200. ЗОО, првостепени суд је оценио да износи досуђени изреком првостепене пресуде представљају правичну новчану накнаду за претрпљене

видове нематеријалне штете (претрпљене физичке болове и страх и за душевне болове због умањења животне активности).

Другостепени суд није прихватио становиште првостепеног суда да постоји одговорност тужене да тужиоцу накнади претрпљену нематеријалну штету. Супротно томе, становиште овог суда је да не постоји узрочно-последична веза између радње тужене као послодавца и штете коју је тужилац претрпео због повреде која му се десила критичном приликом 19.04.2018. године, односно да ова повреда није настала кривицом тужене као послодавца, нити услед опасне ствари или опасне делатности, већ је њен узрок нестабилан и несигуран ход тужиоца низ степенице који је последица његовог претходног повређивања колена током 2016. године, односно иста је последица искључиво тужиочеве непажње. Из тог разлога, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревидента да је побијана одлука другостепеног суда донета погрешном применом материјалног права.

Предмет тражене правне заштите у овој парници је накнада нематеријалне штете која је последица тужиочевог повређивања на радном задатку у току радног времена. Врховни суд налази да је у конкретној чињеничној ситуацији правилно становиште првостепеног суда о постојању одговорности тужене као послодавца за проузроковану штету тужиоца на основу члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05,...95/18), будући да је неспорно утврђено да је тужилац претрпео повреду на раду извршавајући своје радне обавезе и да се штетни догађај десио у објекту тужене. У таквој ситуацији послодавац сноси ризик који може да настане у вези са извршавањем радних обавеза запосленог, а ово посебно у ситуацији када тужена није доказала постојање чињеница које би могле довести до ослобађања од одговорности у смислу члана 177. ЗОО, нити је то чињеница да је тужилац претходно претрпео повреда колена на раду. Иако је утврђено да је ова претходна повреда тужиоца могла да изазове нестабилност и несигурност у ходу нарочито приликом силаска низ степенице, не може се сматрати искључивим узроком повређивања тужиоца. Уосталом, и претходна повреда је последица повређивања тужиоца на раду и утиче на одговорност тужене и за предметну новонасталу повреду на раду.

Како је поводом ревизије тужиоца преиначена првостепена пресуда и одбијена жалба тужене, то је другостепена пресуда преиначена и у погледу одлуке о трошковима поступка (тако што је потврђена одлука о трошковима из првостепене пресуде, а одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка).

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1., 154. и 163. став 2. ЗПП, припадају одређени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова за састав ревизије од стране пуномоћника адвоката у износу од 27.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник“ бр. 43/2023), као и на име судских такси за ревизију 35.600,00 динара и одлуку по ревизији 53.400,00 динара, одмерено

према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94...106/15).

На основу изнетог, Врховни суд је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић